

VUOSIKATSAUS
2023

Sisältö

Ympäristönsuojelun palvelualue.....	3
Henkilöstö osaa ja uudistuu	4
Vaikutimme useissa eri verkostoissa.....	6
Viestimme monipuolisesti eri kanavissa.....	8
Projektit.....	12
Poimintoja vuodelta 2023	13
Ympäristövalvonta	15
Luonto ja ympäristö.....	19
Ympäristökasvatus	26

Espoon ympäristönsuojelu 2023

Työryhmä: Aino Kostianen, Katri Luukkonen, Maria Myllynen, Mira Soini

Taitto: Espoon kaupunki / Viestintä ja kaupunkitapahtumat

Kuvat: Espoon kaupunki

Lisäksi kuvaajina:

Noelle Renberg, s. 1. Kiikareilla katsoja.
Noora Nilsén, MySome, s. 3. Meluaita.
Noelle Renberg, s. 3. Kukka ja mehiläinen.
Tommi Heinonen, s. 3. Lapsi ja haavi.

Noelle Renberg, s. 9. Satakieli. Lehmät.
Saaristomaisema. Komposti.
Heimo Rajaniemi, s. 12. Liito-orava.
Noelle Renberg, s. 13. Retkeilijät metsässä.

Geoffrey Hubbel, s. 15. Festivaalit.
Ari Turula, s. 24. Turvesuon neva.
Peitsa Pesola, s. 28. Retkeilijät.

Ympäristönsuojelun palvelualue

Vastaamme ympäristönsuojelusta Espoossa. Ympäristönsuojelua ohjaa ympäristö- ja rakennuslautakunta. Ympäristönsuojelussa on kolme yksikköä: ympäristövalvonta, luonto- ja ympäristötieto sekä Villa Elfvikin luontotalo.

Ympäristövalvonta

Ehkäisemme ennalta ympäristöhaittoja luvituksen, tarkastusten, neuvonnan ja viestinnän keinoin. Toimimme viranomaisina ja asiantuntijoina muun muassa maaperän pilaantumisessa, melu-, vesi- ja ilmanlaatuasioissa sekä ympäristövahingoissa.

Luonnonsuojelu ja ilmastonmuutos

Edistämme luonnon, vesien ja ilmaston suojelua ja vahvistamme luonnon monimuotoisuutta. Jaamme tietoa Espoon luonnosta ja toimimme asiantuntijoina erilaisissa maankäyttöhankkeissa, kuten kaavoituksessa, rakentamisessa, virkistysreittien suunnittelussa ja metsien hoidossa. Edistämme hiilineutraali Espoo 2030 -toimenpiteitä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista.

Ympäristökasvatus

Edistämme kestäväää elämäntapaa ja ympäristökasvatusta. Villa Elfvikin luonto talossa tarjoamme tietoa ja elämyksiä luonnosta sekä vinkkejä toimia arjessa kestävämmällä tavalla. Järjestämme myös koulutuksia kasvattajille näistä teemoista.

Henkilöstö osaa ja uudistuu

Vuonna 2023 ympäristönsuojelussa oli 23 vakituista työntekijää sekä 12 määräaikaista työntekijää sijaisina, erilaisissa projekteissa ja oppaina Villa Elfvikissä.

Olemme asiantuntijaorganisaatio: yli 87 %:lla vakinaisista työntekijöistä on ylempi korkeakoulututkinto.

Asiantuntijuus

Meillä työskentelee eri alojen ammattilaisia. Joukossamme on muun muassa biologeja, ekologeja, limnologeja, maantieteilijöitä, yhteiskuntatieteilijöitä ja diplomi-insinöörejä.

Oppiminen

Meillä on vuosittain harjoittelijoita. Meiltä saa monipuolista työkokemusta ja hyvän ponnahduslaudan asiantuntijatehtäviin.

Ammattiosaaminen

Syvensimme ammatillista osaamistamme meluntorjunnasta. Neljä ympäristötarkastajaa teki meluopintoja Itä-Suomen yliopistossa.

Kasvatimme osaamistamme ekologisesta kompensatiosta ja seurasimme tiiviisti aiheesta käytyä ajankohtaista poliittista ja tieteellistä keskustelua.

Kansainvälisyys

Olimme mukana kansainvälisissä hankkeissa ja osallistuimme kansainväliseen verkostotyöhön.

Osaamisen kehittäminen

Kouluttauduimme viestinnässä koko henkilökunnan voimin. Lisäksi asiantuntijoitamme osallistui esiintymiskoulutukseen. Kehitimme työskentelytapojamme itsensä johtamisen koulutuksessa.

”Tein ympäristöasiantuntijan lyhyehkön sijaisuuden heti valmistumiseni jälkeen. Opin paljon uutta ja tämä työpaikka oli tärkeä ponnahduslauta alalle. Sijaisuuden jälkeen pääsinkin heti ELY-keskukseen vastaaviin töihin.”

”

”Tein kuuden kuukauden vuorotteluvapaan sijaisuuden. Sain työkokemusta ja osaamista ympäristövalvonnan eri aiheista, mikä avasi vastavalmistuneelle ovia työmarkkinoilla. Ponnistin sijaisuuden avulla tutkijaksi Suomen ympäristökeskukseen.”

”

Vaikutimme useissa eri verkostoissa

Vuonna 2023 ympäristönsuojelulla oli 36 sisäistä ja 53 ulkoista yhteistyökumppania. Verkostojen kautta pääsimme vaikuttamaan meille tärkeisiin kysymyksiin ja vaihtamaan tietoa ajankohtaisista asioista.

Poimintoja vuoden 2023 keskeisistä verkostoista ja aiheista.

Espoon kaupunkitekniikan keskus

Kehitimme yhteistyössä luonto- ja ympäristöasioiden huomioimista kaupungin rakennushankkeissa ja ylläpidossa.

Espoon kaupunkisuunnittelukeskus

Teimme tiivistä yhteistyötä, jotta luonto- ja ympäristökysymykset huomioidaan kaupungin suunnittelussa.

Espoon kasvun- ja oppimisen toimiala

Kehitimme yhteistyössä ympäristökasvatuksen käytäntöjä ja vaikuttavuutta Espoossa.

Espoon kestävän kehityksen osaamiskeskus

Teimme yhteistyötä ilmastonmuutoksen hillintään ja kestäviin elämäntapoihin liittyvissä kysymyksissä.

HSY

Teimme tiivistä yhteistyötä, jotta asukkailla olisi terveellinen ja turvallinen ympäristö. Ratkoimme yhdessä ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyviä kysymyksiä.

Länsi-Uudenmaan poliisilaitos ja pelastuslaitos

Teimme yhteistyötä ympäristörikosten torjunnassa ja annoimme asiantuntija-apua ympäristövahingoissa.

Uudenmaan ELY-keskus

Teimme yhteistyötä erityisesti ympäristövalvontaan ja ympäristösuojeluun liittyvissä kysymyksissä. Olimme mukana Uudenmaan ympäristökasvatuksen ja -tietoisuuden edistämisyhdyssä Väkkeessä.

Pääkaupunkiseudun kunnat

Viestimme yhdessä luontoretkestä ja luontokoulun palveluista. Teimme myös yhteistyötä erityisesti ympäristövalvonnassa ja vesiensuojelussa.

Kuutoskaupungit (Espoo, Helsinki, Oulu, Tampere, Turku ja Vantaa)

Jaoimme tietoa hyvistä käytännöistä ja ratkaisimme ympäristön- ja luonnonsuojelun haasteita yhdessä.

Kansainvälinen yhteistyö

Vaikutimme EU:n lainsäädäntöön ja erityisesti ennallistamisasetukseen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vaikuttamistyön tuloksena uusi ennallistamisasetus ottaa nyt paremmin huomioon Espoon kaltaiset runsasmetsäiset kaupungit ja mahdollistaa Espoon kestävän kasvun.

Olimme toteuttajana kansainvälisessä Liito-orava-LIFE-hankkeessa yhdessä 16 muun kumppanin kanssa.

Olimme tiiviisti mukana eurooppalaisten kaupunkien Eurocities-verkostossa ja pidimme yhteyttä muihin eurooppalaisiin kaupunkeihin ilmasto- ja ympäristökysymyksissä.

Viestimme monipuolisesti eri kanavissa

Teimme työtämme näkyväksi monipuolisella viestinnällä, joka kuuluu osaksi kaikkien asiantuntijoidemme työtä. Pyrimme edistämään viestinnällä strategisia tavoitteitamme ja luomaan avointa vuorovaikutusta sekä asukkaiden että eri sidosryhmien kanssa.

Verkkosivut ovat tärkein viestintäkanavamme kuntalaisten suuntaan. Asiakasviestintää tukevat sosiaalisen median kanavat, erityisesti Espoon ympäristönsuojelun Facebook ja Villa Elfvikin luontotalon Instagram. Myös mediayhteistyö on tärkeä osa viestintäämme.

Tietoa ympäristönsuojelusta löydät verkkosivuiltamme:
www.espoo.fi/fi/asuminen-ja-rakentaminen/ymparistonsuojelu

Seuraa meitä somessa

@Espoonymparistonsuojelu
1264 seuraajaa
150 julkaisua

@Villaelfvik
1939 seuraajaa
124 julkaisua

Uusia valokuvia viestintään

Ympäristönsuojelu sai käyttöönsä runsaasti uusia, laadukkaita valokuvia media-alan harjoittelijan avustuksella. Harjoittelija otti kahden kuukauden aikana valokuvia muun muassa eläimistä ja linnusta, retkeilystä, Espoon luontokohteista ja ympäristövalvonnan aiheista. Harjoittelujakson ansiosta ympäristönsuojelulla on jatkossa käytössään laaja valikoima upeita valokuvia viestintää ja julkaisuja varten.

Espoon luonto ja luontokohteet viestinnän kärkinä

Espoon monipuolinen luonto ja eri luontokohteet näkyivät viestinnässämme monella tavalla. Vuoden aikana uudistimme Espoon luontokohteista kertovat verkkosivut sekä lisäsimme sivuille tietoa Espoon luonnosta ja kaupungin tekemästä luonnonsuojelutyöstä. Samalla uudistimme myös luontopoluista kertovan esitteen.

Sosiaalisessa mediassa toimimme esiin tietoa Espoon luonnosta ja luontokohteista erilaisten kampanjoiden avulla. Uusien luonnonsuojelualueiden perustamisesta teimme myös videon sosiaaliseen mediaan sekä kaupungin infonäytöille. Espoon luonto ja tekemämme luonnonsuojelutyö saivat hyvin myös medianäkyvyyttä.

Espoo perusti kolme uutta luonnonsuojelualuetta

Muun muassa liito-oravat viihtyvät uusilla, Pohjois-Espoossa sijaitsevilla luonnonsuojelualueilla. Kaupunki suunnittelee lähivuosille useiden uusien luonnonsuojelualueiden perustamista.

LÄNSIVÄYLÄ

LV-selvitys | Sinilevämassat valtaavat joka kesä uimareiden suosiman espoolaisjärven – nyt taistelua tehostetaan

Retkelle!

Luontopolkuja Espoossa

Ympäristönsuojelu vuonna 2023

Saimme asukkailta

 443
puhelua

 2 547
sähköpostia

 266
palautetta

Teimme

 5 ympäristöluvan tai rekisteröinnin valmistelua

 46 laitostarkastusta

 72 vesihuoltopäätöstä vähentämään ympäristökuormitusta

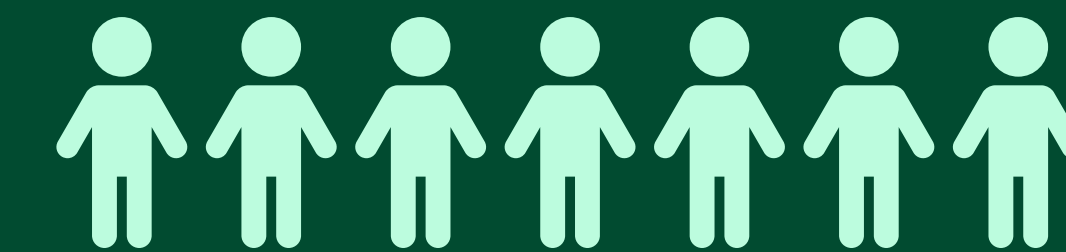
 76 melupäätöstä meluhaittojen vähentämiseksi

 103 käyntiä maastossa

 815 valvontatarkastusta

 1 054 annettua lausuntoa tai kommenttia

Villa Elfvikissä **32 869**

asiakasta

Luontoretkille
osallistui

2 977

Luontokoulussa kävi

1 751
oppilasta

156
opettajaa

Projektit

Vuonna 2023 ympäristönsuojelussa oli käynnissä yhteensä 12 projektia, joiden kautta edistimme ympäristön- ja luonnonsuojelua.

- Pitkäjärven valuma-alueen vesienhallintasuunnitelma 2022–2024
- Espoon Pitkäjärven ja Lippajärven kunnostushanke
- Pääkaupunkiseudun työmaavesiohje
- Meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2024–2028
- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimenpidesuunnitelma
- Luontoviisas Espoo -hanke
- Urban Greening Plan -selvitystyö
- Uhanalaisten luontotyyppien kartoitus
- Liito-orava-LIFE-hanke 2018–2025
- Luontotietojärjestelmän uudistamishanke
- Elfvikin mainiot materiaalit käyttöön Espoon kouluissa - oppitunnit ilmasto- ja luontoteoista
- Autokorjaamoiden ympäristöriskit

Poimintoja vuodelta 2023

Ympäristönsuojelun uusi tarina – hiljaa hyvä tulee, yhdessä tehden

Vuosina 2022–2023 työstimme Espoo-tarinaa toteuttavaa uutta ympäristönsuojelun tarinaa yhteistyössä koko henkilöstön voimin. Tarina sisältää vision siitä, mitä haluamme saavuttaa seuraavan viiden vuoden aikana liittyen luontokadon pysäyttämiseen, ympäristöhaittojen hillintään, ilmastonmuutoksen torjuntaan ja työyhteisön kehittämiseen.

Tarinan luomisessa käytimme skenaariotyökalua ja tarina rakentui työpajoissa valitun skenaarion ”Epävarmuus ja sopeutuminen on uusi normaali” ympärille.

Ympäristönsuojelun johtoryhmästä ja asiantuntijoista koostuva tiimi työsti tarinasta ensimmäisen version ja koko henkilöstö pääsi tarkentamaan tarinan sisältöä ja suuntaa kesäpäivillä 2023. Syksyllä 2023 ideoimme yhdessä tärkeimpiä askeleita tarinan toimeenpanoon. Kun tarina vielä saa kuvituksen ja taiton, se on valmis alkukeväällä 2024.

Ympäristövalvonta

Vähensimme suurten ulkoilmakonserttien meluhaittoja melupäätöksillä

Suuret ulkoilmakonsertit ja -tapahtumat voivat aiheuttaa asukkaille ympäristö- ja viihtyisyyshaittoja kuten erityisen häiritsevää melua. Meluhaittaa voi aiheutua lähialueille, jos käytetään äänentoistoa ja tapahtumat päättyvät vasta kello 20 jälkeen.

Espoossa oli vuonna 2023 yhteensä 11 ulkoilmakonserttia, joiden meluhaittoja vähensimme melupäätösten määräyksien kautta. Määräykset koskivat muun muassa melutasojen hillintää, päättymisaikoja ja roskien siivousvelvollisuutta tapahtumien lähikaduilla.

Teimme yhteistyötä tapahtumajärjestäjien ja muiden kaupungin toimijoiden kanssa, jotta suurten ulkoilmatapahtumien aiheuttamat haitat lähialueen asukkaille olisivat mahdollisimman vähäiset.

Weekend-festivaali oli vuoden suurin ulkoilmatapahtuma Espoossa. Kävijöitä Vermossa oli noin 50 000.

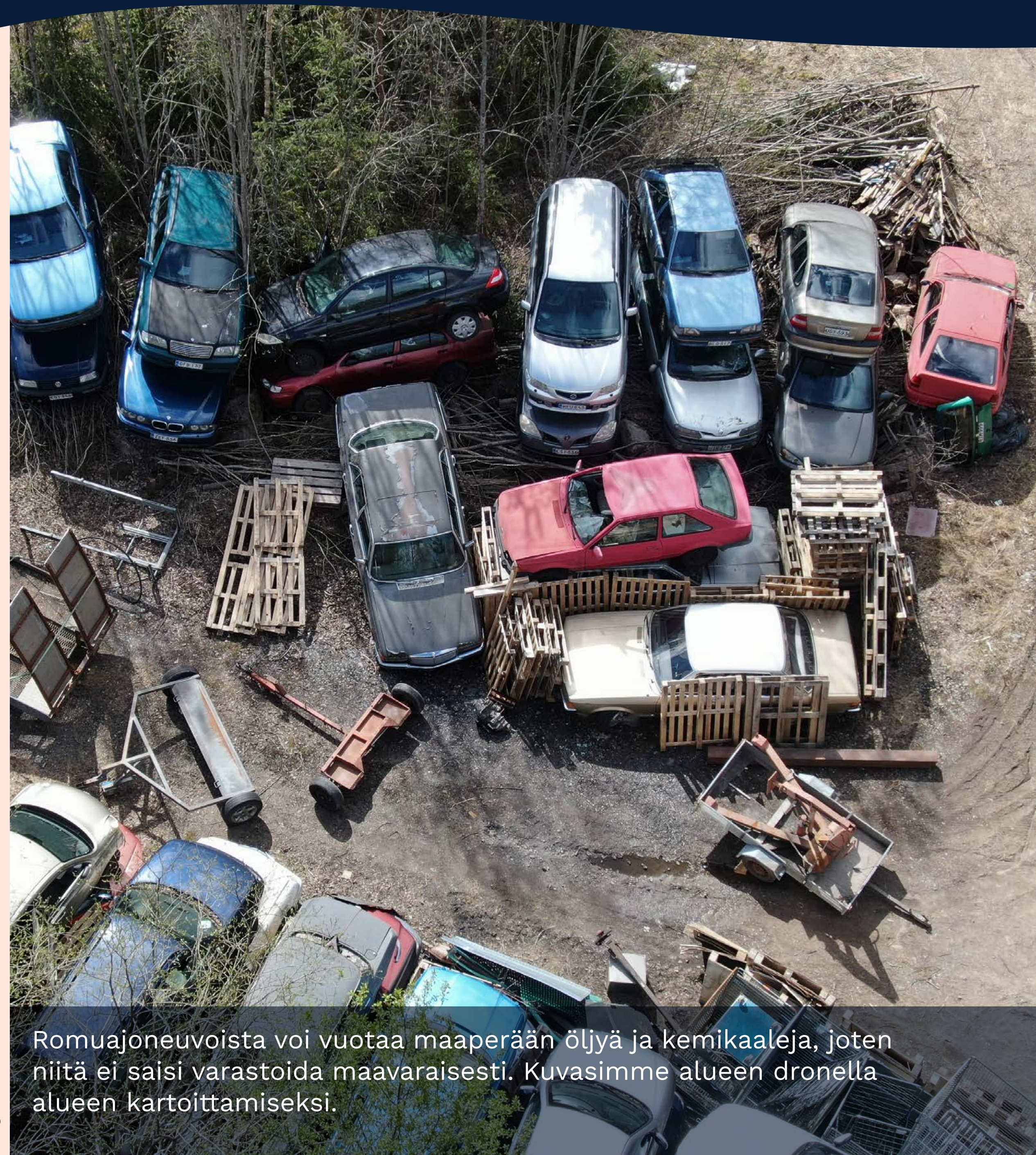

Saimme loppumaan laittoman romuajoneuvojen purkutoiminnan

Valvoimme aluetta, jossa varastoitiin yli sataa romuajoneuvoa. Maaperän pilaantumisen riski oli merkittävä, koska ajoneuvoja purettiin maapohjalla ilman asianmukaisia tiloja ja ympäristölupaa.

Kehotimme toimijaa lopettamaan luvattoman purkamisen. Kehotuksen tehostamiseksi lautakunta antoi määräyksen purkutoiminnan ja varastoinnin lopettamisesta. Teimme valvontaa yhteistyössä myös yli kuntarajojen.

Syksyllä romuajoneuvojen määrä oli vähentynyt noin 12 ajoneuvoon, mikä vähensi merkittävästi ympäristön pilaantumisriskiä. Tavoitteena on, että valvonnan keinoin laitton toiminta loppuu kokonaan vuonna 2024.

Romuajoneuvoista voi vuotaa maaperään öljyä ja kemikaaleja, joten niitä ei saisi varastoida maavaraisesti. Kuvasimme alueen dronella alueen kartoittamiseksi.

Kehitimme ympäristöriskien arviointia

Valvomme ympäristöä pilaavia yrityksiä ja miten lainsäädäntöä ja lupamääräyksiä noudatetaan. Ympäristön pilaantumista ja ympäristövahinkoja voidaan ehkäistä tunnistamalla ympäristöriskejä.

Uudistimme luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien yritysten ympäristöriskien arvioinnin. Kartoitimme muiden kuntien riskien arviointitapoja, ja kehitimme niistä omanlaisen arviointikehikon. Valvomme 102 toimijaa, joiden riskiarviot aloitimme ja määrittelemme samalla määräaikaistarkastusten tiheyden. Päivitämme yritysten riskiarvioinnin jatkossa määräaikaistarkastusten yhteydessä.

Valvomme jatkossa ympäristöriskeiltään alttiimpia toimintoja, mikä lisää vaikuttavuutta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Kohteiden riskienarviointi on entistä järjestelmällisempää ja yksilöidympää.

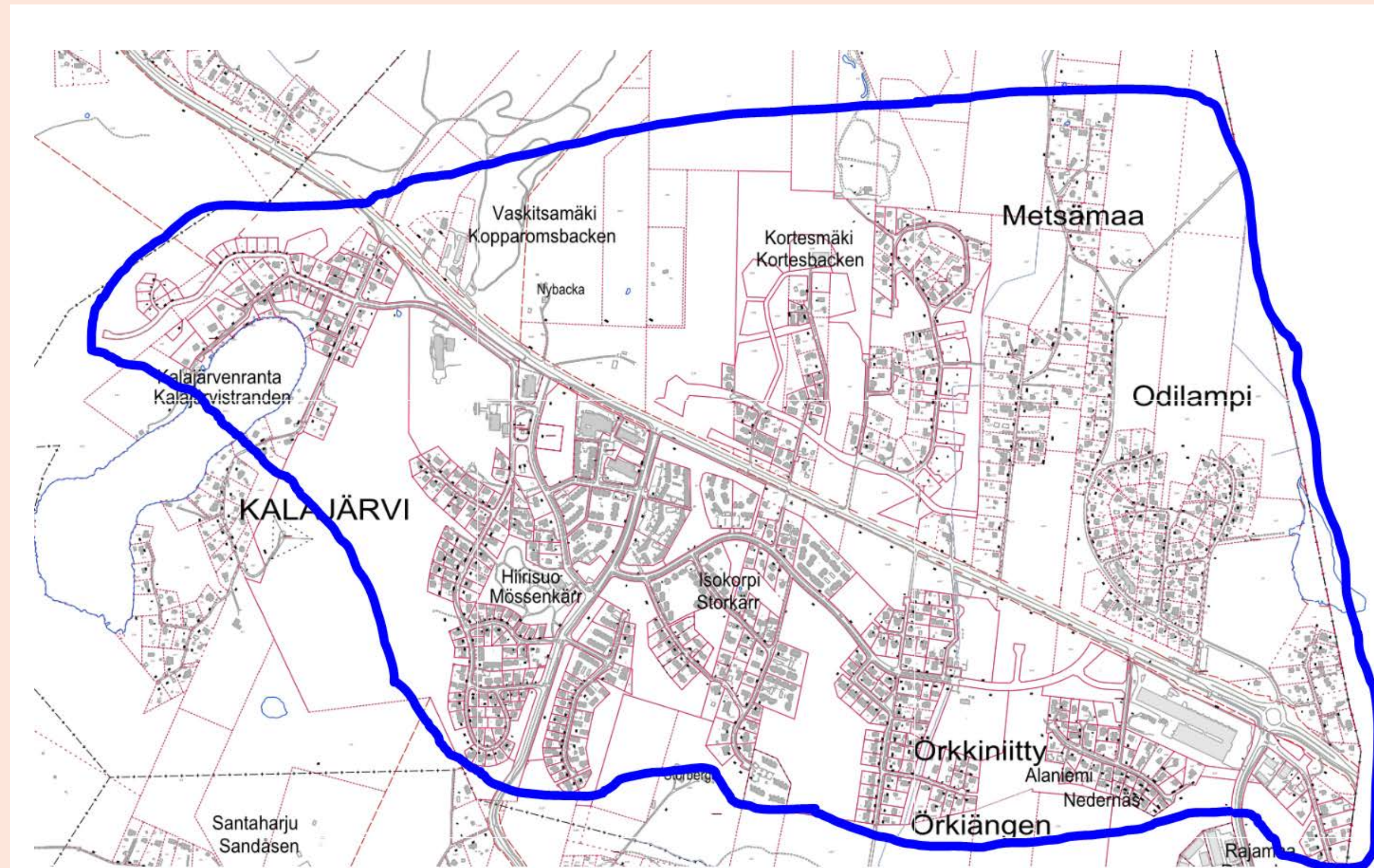

Valvoimme jätevesiviemäriin liittymistä pohjavesialueella

Selvitimme, ovatko Kalajärven pohjavesialueella asuinkiinteistöt liitetty jätevesiviemäriin kuten vesihuoltolaki edellyttää. Kiinteistöjen omien jätevesijärjestelmien käyttö lisää kuormitusta pohjaveteen ja pienvesiin sekä riskiä niiden pilaantumiselle. Keskuspuhdistamossa jäteveden puhdistus on selvästi parempaa kuin kiinteistökohtaisissa jätevesijärjestelmissä.

Kävimme läpi Espoon ja HSY:n tietokannoista kiinteistöt Kalajärven alueelta. Löysimme 550 kiinteistöä, joista 20 oli liittymättömiä. Kehotimme kiinteistöjä liittymään jätevesiviemäriin, mitä valvomme vuonna 2024.

Valvontaprojekti vähensi ympäristöön tulevaa ravinne-, kemikaali- ja taudinaiheuttajakuormitusta. Myös pohjaveden ja pienvesien pilaantumisriski poistuu.

Kalajärven alue on Espoon laajin pohjavesialueella oleva viemäröintialue, jolla on runsaasti jätevesiviemäriin liittymättömiä kiinteistöjä.

Luonto ja ympäristö

Uusi ohje vähentää työmaiden aiheuttamaa vesistökuormitusta

Vedimme eri toimijoista koostuvaa työryhmää, joka laati pääkaupunkiseudulle uuden, kunnianhimoisen ohjeen vesienhallinnasta työmailla. Rakennusurakoitsijoille suunnattu yleinen toimintaohje vähentää rakentamisen vaikutuksia vesistöihin ja turvaa vesiluonnon monimuotoisuutta.

Työmaavesiohje sisältää neuvoja kuormitusta vähentävistä vedenkäsittelymenetelmistä ja toimintatavoista. Kun työmaalla noudatetaan ohjeita, kansalliset tavoitteet ympäristön ja vesien tilan parantamiseksi toteutuvat.

Teimme ohjeen yhteistyössä Helsingin, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien sekä HSY:n kanssa. Myös rakennusalan toimijat sekä muut sidosryhmät olivat vahvasti mukana ohjeen valmistelussa. Seuraavaksi julkaisemme ohjeen ja edistämme sen käyttöä.

Työmailta tulevien vesien käsittely on tärkeää, jotta vesistöihin päätyisi vähemmän haitallisia aineita.

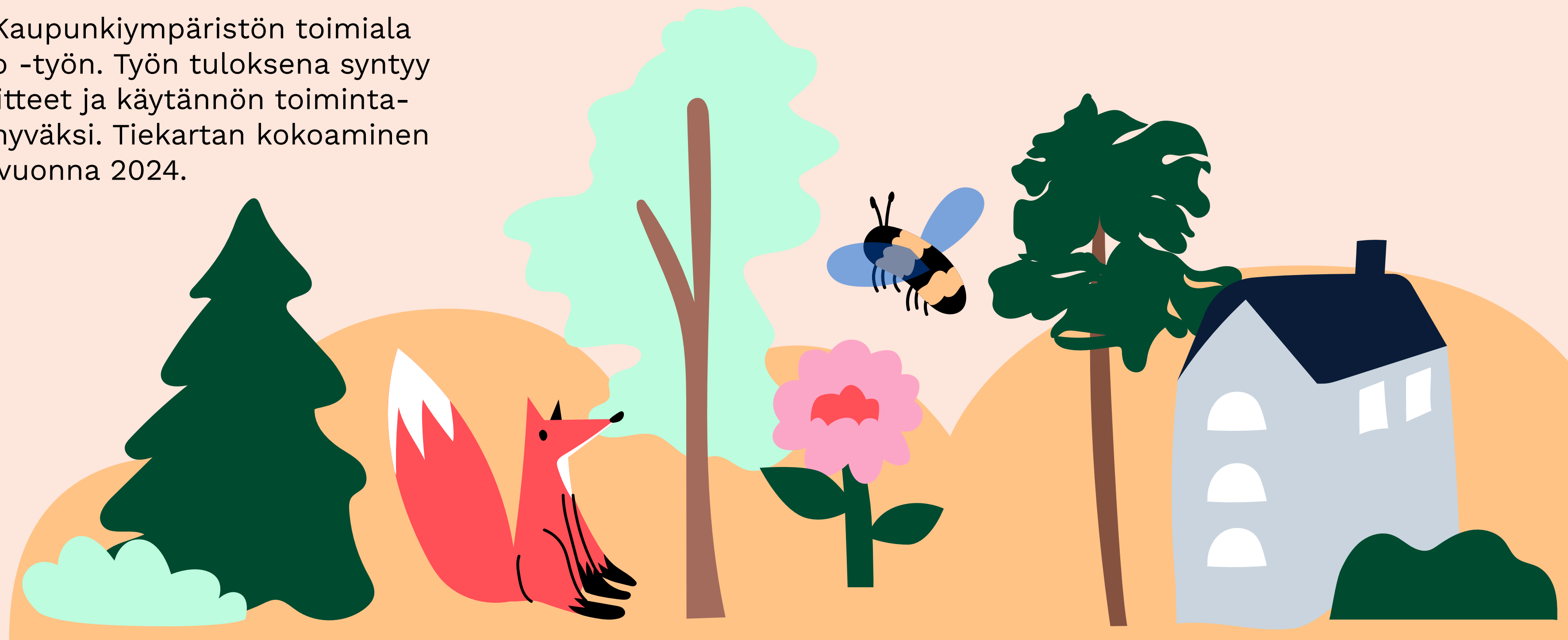
Luontoviisas Espoo - ihminen ja luonto rinnakkain

Espoo-tarina asettaa Espoolle kunnianhimoisen tavoitteen saavuttaa luonnon kokonaisheikentymättömyys. Kasvavassa kaupungissa se tarkoittaa, että vuoteen 2035 mennessä käytössämme ovat sellaiset keinot, joiden avulla luonnon monimuotoisuus ei enää heikkene.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Kaupunkiympäristön toimiala on käynnistänyt Luontoviisas Espoo -työn. Työn tuloksena syntyy tiekartta, joka sisältää Espoon tavoitteet ja käytännön toimintatavat luonnon monimuotoisuuden hyväksi. Tiekartan kokoaminen alkoi vuonna 2022, ja se valmistuu vuonna 2024.

Teemme Luontoviisas Espoo -työtä yhteistyössä erityisesti Kaupunkisuunnittelukeskuksen ja Kaupunkitekniikan keskuksen kanssa. Konsulttina tiekartan valmistelussa toimii Sitowise. Vuoden 2023 aikana olemme yhteistyössä valmistelleet tiekarttaa ja määri-

telleet sille tavoitteet ja toimenpiteet. Olemme esimerkiksi selvittäneet Espoon nykyisiä käytäntöjä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi sekä tarkastelleet Espoon metsien, soiden ja virtavesien ennallistamispotentiaalia.

Vähennämme Pitkäjärven ravinnekuormitusta

Työskentelemme pitkäjänteisesti sen puolesta, että Espoon vesistöjen tila olisi hyvä. Esimerkiksi Pitkäjärvellä parannamme vedenlaatua Pitkäjärven vesienhallinta -hankkeessa yhteistyössä Vantaan ja Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa vuosina 2022–2024. Pitkäjärvi on pitkään kärsinyt rehevöitymisestä ja runsaasta ravinnekuormituksesta, jota tulee maatalousalueilta ja rakennetusta ympäristöstä.

Hanke ehkäisee alueella esiintyviä tulvia, jotka voivat kuljettaa suuria määriä ravinteita Pitkäjärveen. Hanke luo koko järven valuma-alueen kattavan vesienhallintasuunnitelman, jossa on ratkaisuja tulvimisen ja vesistökuormituksen vähentämiseen. Lisäksi Niipperinpuroon tulee tulvatasanne, joka viivyttää ja puhdistaa valumavesiä.

Hoitokalastuksia Pitkä- ja Lippajärvellä

Olemme seuranneet jo pitkään Pitkäjärven ja Lippajärven vedenlaatua ja tehneet toimia sen parantamiseksi. Molemmilla järvillä tehdään keväisin hoitokalastuksia, jotka poistavat järvestä särkikaloja. Vuonna 2023 särkikalojen poistamista kokeiltiin myös syysnuottauksella ja sitä jatketaan Pitkäjärvellä vuonna 2024.

Uusi opas hulevesien käsittelystä kiinteistöillä

Julkaisimme keväällä 2023 uuden [oppaan hulevesien käsittelystä kiinteistöillä](#). Opas tarjoaa tietoa siitä, miten hulevesiä on mahdollista vähentää, viivyttää ja käsitellä kiinteistöillä. Kiinteistönomistaja vastaa kiinteistönsä alueella muodostuvien hulevesien hallinnasta. Opas onkin suunnattu erityisesti asukkaille, kiinteistönomistajille, taloyhtiöille, isännöitsijöille ja alan opiskelijoille. Hyvin hallittuina hulevedet eivät aiheuta riskiä kiinteistölle, ja niiden kerääminen talteen kasteluvodeksi säästää rahaa. Tällöin myös kuormitus vesistöihin vähenee ja piha-alueen luonnon monimuotoisuus voi parantua.

Jaoimme oppaan Pitkä- ja Lippajärven alueen kotitalouksille ja se on saanut runsaasti kiitosta. Opas on myös luettavissa verkkosivuillamme.

Hulevesiä viivyttävät rakenteet tarjoavat monipuolisia elinympäristöjä ja lisäävät luonnon monimuotoisuutta.

Torjumme ilmastonmuutosta yhteistyössä

Toimimme ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen asiantuntijana. Yhteistyöedistäminen eri toimijoiden välillä on keskeinen osa työtämme ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.

Koordinoimme ilmastotyön asiantuntijaverkosta, joka on toiminut kaupunkiympäristön toimialalla vuodesta 2021 lähtien. Verkosto on asiantuntijoille tärkeä areena, jonka kautta he voivat kehittää toimintaa, vaihtaa tietoa ja edistää konkreettisia ilmastotekoja.

Asukkaille ja päättäjille teemme ilmastotyötämme näkyväksi Espoon ilmastovahdin kautta. Ilmastovahti kehittyy jatkuvasti ja sinne päivittyy uusia toimenpiteitä sekä mittareita. Ilmastovahdin avulla pystymme seuraamaan, miten kuljemme kohti hiilineutraalia Espoota.

Perustimme uusia luonnonsuojelualueita Espooseen

Valmistelimme vuonna 2023 Espoon kaupunginhallitukselle päätöksen kolmen uuden luonnonsuojelualan perustamisesta. Nämä alueet ovat Turvesuon neva Pohjois-Tapiolassa, Smedsviken Bodomjärven koilliskulmassa sekä Kalittoman ympäristön metsät Kalajärvellä. Suojelualueet kasvattavat suojeluverkostoa ja turvaavat luonnon monimuotoisuutta.

Turvesuon neva on ainoa pääkaupunkiseudulla havaittu alue, jolla kasvaa uhanalainen lihansyöjäkasvi pikkukihokki. Smedsvikenin suojelualue on rehevää rantametsää, jossa pesii runsaslukuinen joukko eri lintulajeja. Kalittoman lammen ympärillä kasvaa vanhaa ja arvokasta metsää.

Luonnonsuojelualueiden perustaminen on osa Espoon luonnon monimuotoisuuden toimenpideohjelmaa ja se edistää myös EU:n biodiversiteettistrategiaa.

Uutta tietoa uhanalaisista luontotyypeistä

Vuonna 2023 kartoitimme uhanalaisia luontotyyppejä Espoon keskuspuistossa. Näin jatkoimme vuonna 2020 aloitettua selvitystyötä, joka tunnistaa kaupungin alueella sijaitsevat uhanalaiset luontotyypit. Selvitystyö keskittyy erityisesti soiden ja lehtojen kartoittamiseen, sillä niissä esiintyy runsaasti uhanalaiseksi luokiteltuja luontotyyppejä.

Kartoituksista saatavaa tietoa on hyödyksi muun muassa maankäytön suunnittelussa: kun uhanalaiset luontotyypit ovat tiedossa, rakentaminen ohjautuu pois näiltä alueilta. Lisäksi tietoa hyödynnetään, kun suunnittelemme kaupungin suojeleverkostoa ja perustamme uusia luonnonsuojelualueita.

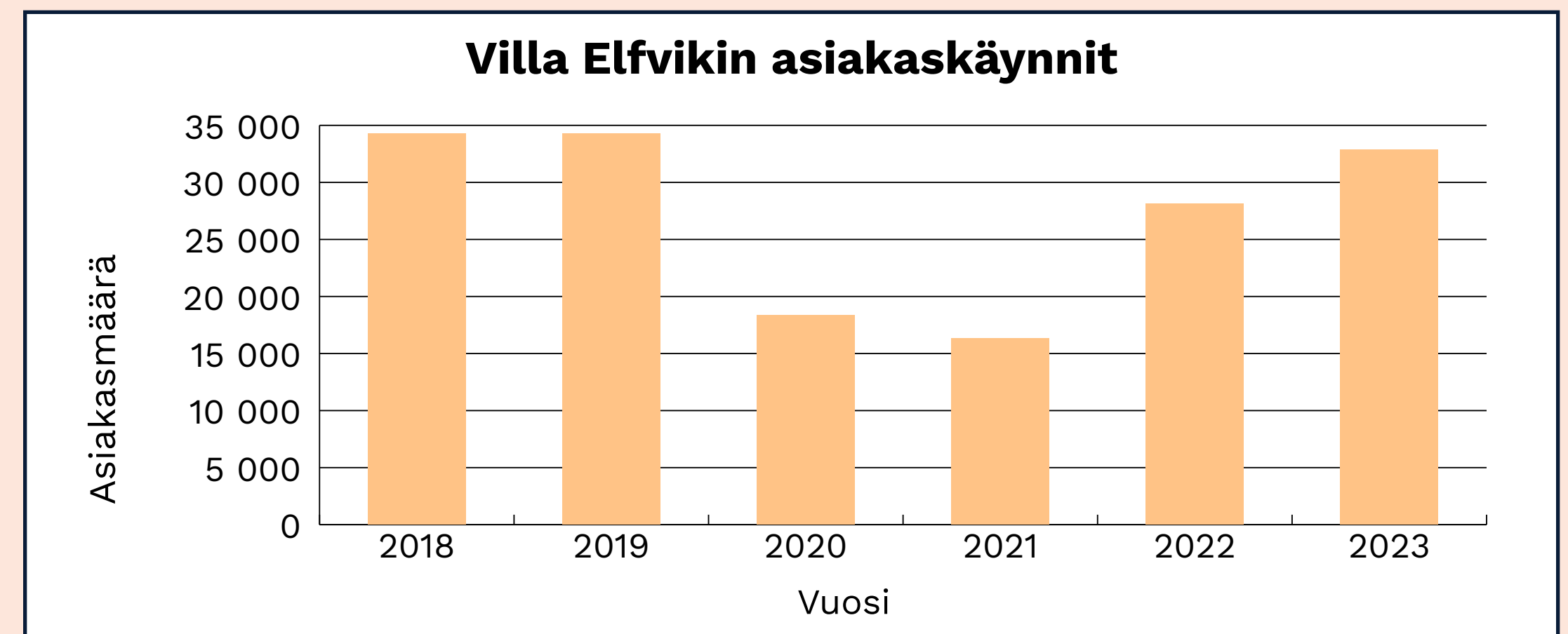
Ympäristökasvatus

Villa Elfvikissä riitti vipinää vuonna 2023

Viime vuonna Villa Elfvikin luontotalon asiakaskäyntien määrä palautui aikaan ennen koronaa. Käyntejä kertyi hulppeat 32 869! Matalimmillaan asiakaskäynnit olivat vuonna 2021, jolloin niitä kertyi 16 310.

Vuoden 2023 hyvää tulosta selittää useampi tekijä. Peruskävijöiden määrä kasvoi verrattuna moneen aikaisempaan vuoteen. Luontoretkeille, joita järjestään sekä eri puolille Espoota että Elfvikin ympäristöön, osallistui yli tuhat henkeä enemmän kuin edellisenä vuonna. Viime vuoden Mainiot materiaalit käyttöön Espoon kouluissa -projektissamme tarjosimme kestävä elämäntapaa tukevia oppitunteja koululuokille. Näihin osallistui yli 700 oppilasta ja opettajaa. Myös luontokouluopetuksessa käyneiden oppilaiden määrä kasvoi hiukan.

Osallistimme nuoria pohtimaan omia vaikutusmahdollisuuksiaan

Villa Elfvikin luontotalossa teimme yläkouluille oppituntimateriaalit Luontokatoa torjumaan ja Ilmastotekoja yhdessä. Materiaalit koonnut korkeakouluharjoittelijamme kävi myös kouluilla pitämässä tunteja. Toiminnallisilla oppitunneilla oppilaat tutustuivat siihen, mitä Espoossa tehdään, ja mitä ilmasto- ja luontotekoja oppilaat voivat itse tehdä.

Materiaalit ovat jatkossa opettajien vapaasti käytettävissä. Uusien oppituntimateriaalien teossa hyödynsimme muun muassa luontotalossa aiemmin tehtyjä näyttelyitä luontoteoista ja ilmastoteoista.

5.-6.-luokkalaisille tarjosimme oppitunteja luontotalolla aiemmin valmistuneen Kestävän elämäntavan polun arvoitus -opetusmateriaalin avulla.

Näille Mainiot materiaalit käyttöön Espoon kouluissa -projektin oppitunneille osallistui yhteensä 738 oppilasta ja opettajaa kymmenestä eri koulusta.

Teimme lähiluontoa tutuksi opastetuilla luontoretkillä

Järjestimme 22 kpl kaikille avoimia aikuisille suunnattuja luontoretkiä eri puolille Espoota ja saman verran koko perheen retkiä Villa Elfvikin ympäristöön. Vuoden 2023 uututena oli Tähtiretki Suvisaaristossa.

Eniten osallistujia oli Espoo-päivän lepakkoretkellä (100 osallistujaa) ja sieniretkellä (80 osallistujaa). Neljällä Elfvikin kesäsunntain perheretkellä oli 70–76 osallistujaa.

Yhteystiedot

Espoon ympäristönsuojelu

Käyntiosoite: Tekniikantie 15
PL 44, 02070 ESPOON KAUPUNKI

ymparisto@espoo.fi

puh. 09 8162 4832 (ma-pe 10-15.30)

espoo.fi/palaute

www.espoo.fi/fi/asuminen-ja-rakentaminen/ymparistonsuojelu

Villa Elfvikin luontotalo

Käyntiosoite: Elfvikintie 4
PL 60440, 02070 ESPOON KAUPUNKI

villaelfvik@espoo.fi

puh. 043 826 9208

www.espoo.fi/villaelfvik

